

ЛИСТОПАД
2024

ВИПУСК № 11 (63)

ПАТРІОТ ДОНБАСУ

неполітичне інформаційне видання

РЮТТЕ У ШТАБ-КВАРТИРІ НАТО
З КООРДИНАЦІЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ
ВИСЛОВИВСЯ ЩОДО ПОГРОЗ РФ

МЕДІАГРУПА «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

Газета «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

Газета «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

ПАТРІОТ ДОНБАСУ

ПАТРІОТ ДОНБАСУ

donpatriot.news

РЮТТЕ У ШТАБ-КВАРТИРІ НАТО З КООРДИНАЦІЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ ВИСЛОВИВСЯ ЩОДО ПОГРОЗ РФ

Генеральний секретар НАТО Марк Рютте заявив, що Альянс не залякають російські погрози й Україна надалі продовжить отримувати допомогу.

Його слова цитує Reuters, передає «Європейська правда».

Виступаючи в казармах Clay Barracks – американській базі, де розташована штаб-квартира нової структури з надання допомоги та тренування для України (NSATU), Рютте заявив, що НАТО зробить усе необхідне, аби Україна здобула перемогу.

«Послання (очільнику Кремля Владіміру Путіну – ред.) полягає в тому, що ми продовжимо, ми зробимо все необхідне, щоб гарантувати, що він не досягне свого, що Україна здобуде перемогу», – заявив генсек НАТО.

Також він наголосив на тому, що для НАТО вкрай важливо мати повний спектр можливостей, необхідних для стримування російської загрози.

«Ми – НАТО. Ми – оборонний альянс, ми не наступаємо. Ми не зацікавлені в захопленні будь-якої частини будь-якої іншої країни за межами території НАТО. Як демократичний альянс, найсильніший альянс у світовій історії, який обслуговує 1 млрд людей, ми готові протистояти будь-якій загрози. Нас ніколи не залякають наші противники», – заявив він.

Як відомо, метою нової структури є надання Україні допомоги у сфері безпеки на довготривалій основі, забезпечення посиленої, передбачуваної та узгодженої підтримки.

Нова структура координуватиме надання допомоги та навчання.

Раніше у НАТО пояснювали, що нова структура з надання допомоги та тренування для України не замінює Контактну групу з питань оборони України (формат «Рамштайн»).

..... Уляна Кричковська

Це не означає, що на «Міражах» немає ракет «повітря-повітря». Вони є, але їх радіус дії менший, ніж на F-16. На «Міражах» використовуються ракети з дальністю до 60–80 км. На F-16, залежно від модифікації, ракети можуть мати дальність до 160 км.

У Франції не кажуть про кількість літаків, які можуть бути передані Україні. І ніхто цього робити, звісно, не буде. Але за даними французького порталу Орех360, ВПС Франції мають на озброєнні лише 20 літаків типу Mirage 2000-5.

Однак в умовах, коли Росія значно переважає Україну за кількістю літаків, навіть 20 «Міражів» буде суттєвою допомогою.

Важливо також розуміти, що від початку повномасштабного вторгнення Росія так і не змогла добитися суцільного панування в повітрі. Щобільше, російські літаки вже давно не залітають за лінію фронту, бо їх там просто зіб'ють засобами ППО. А на початку повномасштабної війни таке було. Зараз ні.

ВПС ЗСУ, ймовірно, не обмежаться посиленням лише F-16 та Mirage-2000. Наприкінці вересня міністр оборони України Рустем Умеров повідомив, що, окрім зобов'язання партнерів поставити Україні ці літаки, тривають також консультації щодо постачання ще двох типів винищувачів – Gripen та Eurofighter.

ПІДВИЩЕННЯ ПОДАТКІВ В УКРАЇНІ: КОМУ ПІДНЯЛИ ВІЙСЬКОВИЙ ЗБІР І ЩО ЧЕКАЄ НА ФОП

Верховна Рада 10 жовтня ухвалила законопроект про підвищення податків, який вже назвали історичним. Головні зміни стосуються підвищення військового збору для тих, хто його вже платив, а також його запровадження для тих, хто працює на спрощеній системі оподаткування.

Видання «Ми — Україна» розповідає, що саме зміниться для платників податків.

Військовий збір з фізичних осіб

Закон передбачає підвищення військового збору з 1,5% до 5% від доходів фізичної особи. Проте ці зміни не стосуватимуться військових. Від сплати звільняють тих, хто бере участь безпосередньо у бойових діях. Інші військовослужбовці ЗСУ, СБУ, СВР, ГУР МО, Нацгвардії, Прикордонної служби, УДО, Держспецзв'язку платитимуть 1,5%.

Зокрема, він стягуватиметься із зарплат, премій, соцвиплат, компенсацій, лікарняних, пенсій, прибутку від здачі майна в оренду, доходів за авторським правом та від депозитів, дивідендів, спадщини, цінних подарунків вартістю понад 25% від мінімалки. Але є низка винятків: військовий збір не стягуватиметься із декретних виплат, спадщини та подарунків від родичів першого ступеня споріднення, аліментів, житлових субсидій, продажу одного транспортного засобу на рік.

Військовий збір з ФОПів

ФОПи вже є платниками військового збору за ставкою 1,5%. Так як звітний період для них — календарний рік, відповідно податкове зобов'язання за 2024 рік буде за ставкою 1,5%. А в 2025 році ставка буде 5%.

ФОПи на єдиному податку першої, другої та четвертої груп не були платниками військового збору, проте з 1 жовтня стають ними. Об'єктом оподаткування виступає щомісячна сума, яка дорівнює мінімальній зарплаті станом на перше число цього місяця. Зараз це вісім тисяч гривень. Ставка військового збору — 10% від мінімалки (800 гривень).

Платники єдиного податку третьої групи — юридичні особи та ФОПи — також не були платниками військового збору, але відтепер стають ними. Об'єкт оподаткування — дохід, з якого вони до змін сплачували 5% ЄП. Ставка — 1% від доходу.

Оподаткування банків

Закон також передбачає зміни в оподаткуванні банків та фінансових установ. Банки мають сплатити 50% податку на прибуток у 2024 році, тобто також ретроспективно. А фінустанови (крім страховиків) — 25% від прибутку, починаючи з 1 січня 2025 року (замість нинішніх 18%).

Варто зазначити, що 11 жовтня депутати внесли три блокуючі постанови до законопроекту про підвищення податків. Поки їх не провалять, його не можна відправляти на підпис президенту. Тобто питання з датою набрання законом чинності, отже і з датою підвищення ВЗ, поки відкрите.

Раніше заступник голови Національного банку України Сергій Ніколайчук заявив, що підвищення податків не матиме суттєвого впливу на рівень інфляції, оскільки додаткові надходження будуть компенсовані бюджетними видатками.

..... Любов Гера

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УДОСКОНАЛЮЄ ПОСЛУГИ: ЩО СТАЛО ДОСТУПНИМ У «ДІІ»

Українцям літнього віку стала доступна нова послуга в «Дії» — шеринг документів. Це дозволить у сервісних центрах Пенсійного фонду обійтися

ФРАНЦІЯ ПОСТАВИТЬ УКРАЇНІ ВІНИЩУВАЧІ MIRAGE-2000: КОЛИ ЇХ ОЧІКУВАТИ В НЕБІ?

Повітряні сили України достатньо скоро, за мірками цієї війни, поповняться французькими винищувачами Mirage-2000.

Спочатку повідомлялося, що перші літаки з'являться в небі України вже наприкінці цього року. Але потім міністр оборони Франції Себастьян Лекорню повідомив, що літаки передадуть Україні в першому кварталі наступного року, тобто в січні – березні.

Але не треба відразу розганяти традиційну зраду. Затримка з постачанням винищувачів Mirage-2000 пов'язана з їх модернізацією. Україна отримує більш сучасну повітряну платформу для різних видів озброєння.

Себастьян Лекорню у своєму дописі в соцмережі X зазначив, що «Міражі», які поставлять Україні, будуть модернізовані.

«Вони будуть оснащені новим обладнанням: для ведення наземного бою та радіоелектронної боротьби», – зазначив міністр.

У результаті цієї модернізації французькі винищувачі зможуть використовувати далекобійні бомби – як мінімум французькі бомби AASM Hammer з дальністю поразки понад 70 кілометрів. Ймовірно, після модернізації на цих літаках можуть бути встановлені бомби, що планують. Наприклад, американські JDAM-ER і SDB, які вже є на озброєнні ЗСУ, — для поразки наземних цілей у безпосередній близькості від лінії фронту.

Важливим є й анонсоване французьким міністром посилення засобів радіоелектронної боротьби (РЕБ) літаків. Французькі винищувачі Mirage збираються зробити стійкішими до впливу російських засобів РЕБ. Це може стосуватися як роботи навігаційних систем, так і бортової радіолокаційної станції літака, а також систем зв'язку.

Наскільки важлива стійкість до впливу РЕБ, може продемонструвати приклад з історією, коли новітній російський важкий БПЛА «Охотнік», ймовірно, потрапив під дію української системи РЕБ і перестав слухатися команд з СУ-57, що супроводжував цей безпілотник. Росіяни змушені були самі збити свій БПЛА, бо він уже став неконтрольований.

Тому модернізація та посилення засобів радіоелектронної боротьби — це дуже важливий крок для пристосування винищувачів Mirage-2000 під сучасні умови війни.

За своїм функціоналом французькі винищувачі відрізняються від F-16, попри те, що обидва літаки розроблялися приблизно в один час.

У винищувачів Mirage немає інтеграції з далекобійними ракетами «повітря – повітря». Для виконання завдання протиповітряної оборони в тилі районах Mirage підходить. Також цей літак пристосований для запуску плануючих бомб. Під ці два бойові завдання підходить і F-16. Але F-16 може виконати ще одне завдання – відігнати ворожу авіацію від рубежів скидання їхнього озброєння, – бо має систему, що дозволяє використовувати далекобійні ракети «повітря – повітря».

без маси ксерокопій, сканкопій чи фотографування головної особистої інформації.

Про це повідомляє пресслужба Фонду.

Детальніше про шеринг документів у ПФУ

Як зазначають у Пенсійному фонді, шеринг документів з англійської мови «to share» перекладається як «поділитися». Тобто йдеться про можливість надсилання копій цифрових документів у систему державного органу за допомогою мобільного застосунку «Дія».

Там пояснюють, що громадянам у сервісних центрах можливість шерингу документів суттєво спростить життя. Документи в електронному форматі будуть доступні в мобільному застосунку «Дія».

Користувачеві буде достатньо:

- відкрити особисті цифрові документи;
- обрати необхідний документ;
- згенерувати штрихкод.

Після чого потрібно буде лише продиктувати працівнику ПФУ 13-значний код, вказаний під штрихкодом. Працівник сервісного центру внесе в інформаційну систему продиктований код, після цього користувач отримає запит на надання копії е-документа. Відповідний запит треба буде підтвердити «Дія.Підписом» у телефоні. Після накладення цифрового підпису копія документа у форматі pdf-файлу та метаданих надійде в інформсистему Фонду.

Шеринг цифрових документів стане незамінним помічником під час:

- призначення чи перерахунку пенсій;
- призначення чи перерахунку субсидій та пільг;
- нарахування страхових виплат;
- призначення соціальних послуг;
- розгляду питань щодо призначених виплат;
- виправлення персональних даних у реєстрі застрахованих осіб;
- оформлення пенсійного посвідчення;
- отримання довідок та інших документів;
- оформлення допомоги на поховання.

У ПФУ запевняють, що така передача інформації є безпечною. Усі дані будуть передані у зашифрованому вигляді. Їх можна розшифрувати тільки тим державним органом, який їх запитав.

Зашифрований пакет буде надіслано на сервер органу з дозволу користувача в мобільному застосунку «Дія». Усі цифрові копії документів містять дані про отримувача, його відділення та дату формування. Буде забезпечене дотримання вимог законодавства про захист персональної інформації.

..... Ксенія Симонова

У МІНЕНЕРГО ПОЯСНИЛИ, ЯК ОТРИМАТИ КРЕДИТ НА ПРИДБАННЯ ЕНЕРГООБЛАДНАННЯ

Міністерство енергетики надало інструкцію для громадян та підприємців, які прагнуть підвищити енергоефективність своїх будинків чи бізнесів, отримавши кредит на придбання енергообладнання.

Відповідну інформацію опублікувала пресслужба відомства.

У Міненерго наголошують, що за умовами програми фізичні особи можуть оформити кредит із нульовою відсотковою ставкою на термін до 10 років. Максимальна сума кредитування становить 480 тисяч гривень.

Цей процес можна реалізувати через державні програми підтримки.

Крок 1: ознайомлення з програмами

Перший етап — ознайомлення з чинними державними програмами підтримки енергоефективності. Це можна зробити, переглянувши відповідну інформацію на офіційному сайті Міністерства енергетики або ресурсах банків-партнерів.

Важливо з'ясувати, яка програма найкраще підходить для конкретного випадку — чи це житлове приміщення, чи бізнес-об'єкт.

Крок 2: попередня консультація

Після вибору програми рекомендується провести попередню технічну консультацію з фахівцями. Це можуть бути представники виробників обладнання або технічні консультанти.

Вони допоможуть підібрати відповідні рішення та дадуть рекомендації щодо моделей енергообладнання, його встановлення та експлуатації.

Крок 3: звернення до банку

Наступний етап — звернення до банку, який бере участь у програмі кредитування. Список банків-партнерів можна знайти на сайті Міненерго.

Після первинної консультації з представником банку можна подати запит на прорахунок умов кредиту, дізнатись про вимоги щодо документів, терміни виплат та призначити зустріч для підписання кредитного договору.

Крок 4: підписання договору та закупівля обладнання, монтаж

Після погодження умов з банком та підписання кредитного договору

можна здійснювати закупівлю енергообладнання. Важливо звернути увагу на терміни встановлення та запуску обладнання, оскільки це може бути умовою програми кредитування.

Після монтажу обладнання необхідно надати банку звіт про виконання умов угоди. Це може включати документацію про встановлення та технічний звіт щодо запуску обладнання.

У відомстві наголосили, що на кожному етапі участі в програмі споживачам пропонують звернутись на урядову гарячу лінію 15-49 СТРУМ для отримання консультацій та вирішення можливих питань.

Отримавши енергообладнання та реалізувавши енергоефективне рішення, ви зможете знизити енергоспоживання, покращити екологічність та зробити внесок у загальну енергонезалежність країни.

Фінансування проєктів відбудови енергетики

Додамо: на початку липня Ощадбанк запропонував підприємствам ММСБ доступні кредити на придбання альтернативних джерел енергії за державною програмою «Доступні кредити 5-7-9%» або за індивідуальними умовами зі ставкою від 13,5%.

Окрім Ощадбанку, подібне кредитування пропонує і ПриватБанк. Він також відкрив прийом заявок за програмою пільгового кредитування українського малого бізнесу та підприємців на купівлю електрогенераторів, джерел безперебійного живлення, сонячних та газопоршневих електростанцій, твердопаливних котлів тощо — усього, що потрібно для енергонезалежності.

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ЯКЩО ТРАПИВСЯ ЗАВАЛ У БУДИНКУ

ПОКЛИЧТЕ НА ДОПОМОГУ.
ПОВІДОМТЕ, ДЕ ВИ
ПЕРЕБУВАЄТЕ.

СПОКІЙНО ЧЕКАЙТЕ,
ПОКИ РОЗБЕРУТЬ
ЗАВАЛ.

ЯКЩО ВАС НІХТО НЕ ЧУЄ

01

СПРОБУЙТЕ ВИВІЛЬНИТИ
РУКИ ТА НОГИ.

02

ОЦІНІТЬ НАВКОЛИШНЮ
ОБСТАНОВКУ.

03

ОБЕРЕЖНО РОЗБЕРІТЬ ЗАВАЛ.
НАМАГАЙТЕСЬ НЕ ЗАЧЕПИТИ ТЕ,
НА ЧОМУ ВСЕ ТРИМАЄТЬСЯ.

04

ЯКЩО НЕПВПВНЕНІ В СВОЇХ
СИЛАХ, ТЕРПЛЯЧЕ КЛИЧТЕ
НА ДОПОМОГУ.

05

ЯКЩО Є МОЖЛИВІСТЬ,
СКОРИСТАЙТЕСЬ
ТЕЛЕФОНОМ, СТУКАЙТЕ
ПО ТРУБАХ, БАТАРЕЯХ ОПАЛЕННЯ.

06

ЯКЩО НІХТО НЕ ЧУЄ,
СПРОБУЙТЕ РОЗБИРАТИ
ЗАВАЛ.

07

ЗВІЛЬНИВШИСЬ, ОГЛЯНЬТЕ
СЕБЕ, ЗА МОЖЛИВОСТІ НАДАЙТЕ
СОБІ ПЕРШУ МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ.

08

В ОЧІКУВАННІ ДОПОМОГИ
НАМАГАЙТЕСЬ УНИКНУТИ
ПЕРЕОХОЛОДЖЕННЯ.

ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБНА ДОВІДКА ПРО НЕСУДИМІСТЬ І ЯК ЇЇ ОТРИМАТИ

Довідка, або витяг про несудимість, — це документ, який підтверджує, що людина не несла кримінальної відповідальності за злочини або в неї знята чи погашена судимість, а також засвідчує, що громадянин чи громадянка не перебувають у розшуку. Часто таку довідку разом з іншими документами просять показати різні українські та закордонні установи й організації. Це допомагає перевірити репутацію людини та вирішити, чи дати їй той чи інший дозвіл. Для чого потрібна довідка про несудимість, як її оформити та скільки часу вона дійсна, пояснює «Дім».

Довідку про несудимість безкоштовно може отримати кожен українець чи українка віком від 14 років. Це можна зробити через «Дію» або ж оформити документ у паперовій чи електронній формі через Міністерство внутрішніх справ.

Довідка про несудимість може знадобитися під час:

- ◆ усиновлення, встановлення опіки;
- ◆ оформлення візи для виїзду за кордон (та на інші вимоги іноземних держав);
- ◆ оформлення на певну роботу;
- ◆ оформлення дозволу на зброю, ліцензії на роботу з вибухівкою;
- ◆ участі у процедурі закупівель (у тендерах);
- ◆ оформлення громадянства;
- ◆ оформлення або поновлення документів;
- ◆ відвідин ТЦК та СП (у деяких випадках).

Довідка про несудимість може бути скороченою або повною. Перед тим як подати довідку до організації чи установи, яка її вимагає, важливо уточнити, яка саме форма документа потрібна. Скорочений витяг містить дані лише про відсутність або наявність судимості. У повному разом із цим також є відомості про те, чи притягували людину до кримінальної відповідальності, та про інші обмеження, які передбачає кримінальне законодавство.

Як отримати витяг про несудимість у «Дії»:

- ◆ у застосунку «Дія» перейдіть у розділ «Послуги»;
- ◆ оберіть «Довідки та витяги» — «Витяг про відсутність судимості»;
- ◆ оберіть тип та мету запиту;
- ◆ заповніть дані про себе;
- ◆ надішліть запит.

Витяг мають підготувати впродовж 10 робочих днів. Якщо якусь інформацію треба буде перевірити додатково, закон дозволяє продовжити термін до 30 календарних днів.

Коли довідка буде готова, про це повідомлять за контактами, вказаними в заявці. Сам документ надішлють на електронну пошту. Також його можна завантажити в особистому кабінеті в розділі «Отримані документи». А в розділі «Довідки» можна буде слідкувати за тим, на якій стадії зараз оформлення витягу.

ЯКІ ДАНІ ПОТРІБНО ЗНАТИ РОДИЧАМ МОБІЛІЗОВАНОГО — ПОРАДИ ЮРИСТКИ

Якщо ваша близька людина збирається на службу в ЗСУ, варто зберегти повну назву військової частини і кілька контактів побратимів. Уже безпосередньо під час бойових дій військовий може з міркувань безпеки не поширювати ту чи іншу інформацію, а на випадок позаштатних ситуацій боєць може лишити телефон людини, кому найкраще повідомити про своє зникнення, поранення чи загибель.

Про це розповіла юристка правозахисного центру для військовослужбовців «Принцип» Анастасія Криштанович в ефірі Українського Радіо.

Вона радить близьким мобілізованого зібрати такі дані про бійця:

- прізвище, ім'я та по батькові військовослужбовця;
- дату його народження;
- копію паспорта та ІПН;
- повну назву військової частини, де він служить, та хоча б приблизну локацію, де базується військова частина, батальйон та рота;
- скан-копію наказу, що бійця включили до особового складу певної частини;
- фото або скан-копію військового квитка — першу та другу сторінку, де є відмітка про призов за мобілізацією і де буде міститися інформація про посаду та звання військового, його облікові спеціальності тощо;
- фото або скан-копію посвідчення учасника бойових дій (якщо таке вже є);
- кілька контактів побратимів.

Якщо у військового немає родичів, то на випадок надзвичайних ситуацій він може передати свої дані комусь з оточення: найкращому другові чи подрузі, партнеру, хрещеному чи хрещеній, викладачу чи тренеру.

«Коли з вами діляться будь-якими персональними даними інших військовослужбовців, то варто до цього ставитися з обережністю і з повагою: не поширювати їх, не дзвонити їм 24/7, можна поділитися різними месенджерами і просто написати цій людині», — застерегла Анастасія Криштанович.

Юристка додала, що бійці, вирушаючи на бойові завдання, залишають контактні дані того, кому треба зателефонувати в разі поранення чи будь-якої позаштатної ситуації — поранення, зникнення безвісти, загибелі.

Відповідно і контакти побратимів чи командирів теж потрібні на випадок, коли боєць довго не виходить на зв'язок із сім'єю. Криштофович не радить бити на сполох уже через годину, але й не чекати місяць. Якщо близький не озивається тиждень, краще звернутися в його частину.

«Ситуації можуть бути різними, і не завжди військові можуть повідомити близьким людям повну інформацію про те, де вони перебувають і чим безпосередньо займаються, — наголошує Анастасія Криштанович. — Дислокацію ніхто не повідомить, бо поширення такої інформації може бути небезпечним. Якщо близька людина, яка служить, написала вам, що може зникнути на 5 днів і не виходити на зв'язок — в такому разі варто набратися терпіння і чекати».

..... Юлія Кузьменко

УКРАЇНЦІ МАЮТЬ ПРАВО НА ПЕНСІЮ У 8 ТИСЯЧ ГРИВЕНЬ — ЧОТИРИ КАТЕГОРІЇ ОСІБ

В Україні деяким громадянам похилого віку держава гарантує вищі виплати, аніж середня пенсія у 5,8 тис. гривень на місяць чи мінімальна у 2,36 тис. гривень. Йдеться про чотири категорії пенсіонерів, виплати яких не можуть бути менші за 8 тис. гривень.

Про це йдеться у матеріалах Пенсійного фонду України (ПФУ), пише УНІАН.

✓ Хто в Україні отримує щонайменше 8 тисяч гривень

За вимогами ПФУ, виплату у 8 тис. гривень на місяць і вище надають таким категоріям пенсіонерів: особам, які мають інвалідність через війну, військовим з інвалідністю, ліквідаторам аварії на Чорнобильській АЕС та громадянам, які постраждали від цієї катастрофи.

✓ Постраждали від Чорнобильської аварії

Останні два роки пенсія так званим «чорнобильцям» має становити не менш ніж 8,187 тис. гривень на місяць для першої групи інвалідності, 6,549 тис. гривень — для другої групи, 5,048 тис. гривень — для третьої групи.

✓ Ліквідатори катастрофи на ЧАЕС

Також з 2023-го люди пенсійного віку, які мають інвалідність, отриману через ліквідацію наслідків Чорнобильської аварії, отримують мінімально 8,025 тис. гривень (третья група), 10,7 тис. гривень (друга група), 13,376 тис. гривень (перша група).

✓ Військовослужбовці з інвалідністю

Військові у разі появи проблем зі здоров'ям під час несення служби або до трьох місяців після звільнення мають право на виплати з інвалідності.

У разі встановлення інвалідності першої групи — 100% від розміру грошового забезпечення, другої групи — 80%, третьої — 60%.

Водночас бійці, які мають інвалідність не через військові дії, отримують у разі першої групи інвалідності — 70% від розміру грошового забезпечення, другої групи — 60%, третьої — 40%.

✓ Цивільні з інвалідністю через війну

Громадяни, яким дали групу інвалідності через війну, також отримуватимуть вищу пенсію. Для третьої групи гарантують 8,499 тис. гривень, для другої — 12,395 тис. гривень, для третьої — 15,346 тис. гривень.

..... Ксенія Симонова

СУБСИДІЇ НА КОМУНАЛКУ — КАБМІН ПОПЕРЕДИВ, КОГО ПОЗБАВЛЯТЬ ДОПОМОГИ У 2024 РОЦІ

У Кабінеті Міністрів повідомили, що у 2024 році найбільш вразливі українці отримають житлову субсидію на холодний сезон для зменшення навантаження на сімейний бюджет під час оплати комунальних послуг. Водночас є категорія людей, яка не матиме права на таку допомогу.

Про це інформує пресслужба уряду.

Кого позбавлять права на субсидії у 2024 році

В уряді нагадали, що житлова субсидія є держдопомогою з цільовим призначенням, а саме — для оплати спожитих комунальних послуг. Допомогу держава надає найбільш вразливим українцям для зменшення навантаження на сімейний бюджет під час сплати комунпослуг.

Водночас, коли родина, отримуючи субсидію, накопичує заборгованість за комунальні послуги, то використовує відповідний інструмент підтримки від держави не за призначенням. У такому разі субсидію не перепризначать на холодний сезон.

«Одним з критеріїв перепризначення житлової субсидії є контроль за платіжною дисципліною отримувачів. Тобто, якщо ви отримували субсидію й у вас є заборгованість за житлово-комунальні послуги, надання субсидії припиняється», — йдеться у повідомленні.

Проте передбачений механізм, як обійти цю вимогу. Це можливо у разі погашення заборгованості поступово. Для цього потрібно укласти з постачальниками комунпослуг договори про реструктуризацію боргу.

Якщо в рамках угоди регулярно сплачувати борг і не пропускати платежі, то можна розраховувати на житлову субсидію. У такому разі під час звернення за субсидією необхідно додати копію договору про реструктуризацію з надавачем послуги.

Борг за комунальні платежі дозволяється реструктурувати на термін до 60 місяців, залежно від суми боргу та доходів боржника.

Як подати заяву на субсидію та коли призначать допомогу

У разі, якщо людина звернеться до Пенсійного фонду для отримання субсидії у період до 30 листопада 2024 року, їй призначать допомогу з жовтня. Громадяни можуть подавати заяви та декларації про доходи:

- онлайн на порталі е-послуг Пенсійного фонду;
- у мобільному застосунку ПФУ;
- через портал держпослуг «Дія»;
- офлайн в установах ПФУ, ЦНАПах та місцевих органах влади;
- поштою на адресу ПФУ.

Для житлової субсидії на опалювальний сезон 2024/2025 враховуватимуть доходи членів домогосподарства за перший та другий квартали, а для пенсіонерів — за серпень цього року.

..... Ксенія Симонова

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО НЕБЕЗПЕКУ ВВП (ВИБУХОВОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ)

 <p>01</p> <p>В жодному разі не торкайтесь та не пересувайте підозрілий предмет руками</p>	<p>02</p> <p>Позначте палицями (одягом, камінням тощо) місце, де знаходиться підозрілий предмет</p>
 <p>03</p> <p>Попередьте про знахідку інших осіб поруч. Відведіть їх та відійдіть самі на безпечну відстань (не менш ніж 100 метрів)</p>	<p>04</p> <p>Єдиним офіційним каналом повідомлень про виявлення підозрілих ВВП є ДЗВІНОК НА ЕКСПЕРТНІ НОМЕРИ «101» або «102»</p>
 <p>05</p> <p>Не користуйтеся телефонами або іншими засобами радіозв'язку ПОВБИЗУ підозрілого предмета</p>	<p>06</p> <p>Не намагайтесь розібрати підозрілий предмет, витягти його вибухову речовину або детонатор</p>
 <p>07</p> <p>ПОЛЯ, ЛІСИ, ВОДОЙМИ На небезпечну знахідку можна натрапити у неочікуваних місцях</p>	<p>08</p> <p>ГОРОДИ ТА РУЇНИ На небезпечну знахідку можна натрапити у неочікуваних місцях</p>
 <p>09</p> <p>УДАРИ ТА СТРУС Активувати вибухонебезпечні предмети може навіть найменший зовнішній вплив</p>	<p>10</p> <p>ТЕРТЯ ТА НАГРІВАННЯ Активувати вибухонебезпечні предмети може навіть найменший зовнішній вплив</p>

ЗБІЛЬШИВСЯ МІНІМАЛЬНИЙ РОЗМІР ДОПОМОГИ ПО БЕЗРОБІТТЮ

Мінімальний розмір допомоги по безробіттю залишився незмінним — 1 500 грн.

Мінімальний розмір допомоги по безробіттю зріс від 2500 до 3600 грн для деяких категорій населення. Це рішення зафіксовано постановою правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття від 19.09.2024 № 74. **Текст постанови офіційно оприлюднений сьогодні, нові правила вже діють з 1 жовтня.**

Нововведення стосується:

- людей, які не мали 7 місяців страхового стажу протягом року до набуття статусу безробітного та отримували до підвищення 1 500 грн;
- людей, які працювали не менше 7 місяців перед настанням безробіття та отримували до підвищення 2 500 грн;
- внутрішньо переміщених осіб, які не мають документів про страховий стаж та отримували до підвищення 2 500 гривень.

Мінімальний розмір допомоги по безробіттю залишився незмінним — 1 500 грн.

Таку допомогу отримує молодь до 35 років, яка не має страхового стажу. А також особи, звільнені за окремими статтями трудового законодавства: систематичне невиконання обов'язків без поважних причин, прогул, крадіжки за місцем роботи тощо.

Під час дії воєнного стану тривалість виплати допомоги по безробіттю не може перевищувати 90 календарних днів, а особам передпенсійного віку — не більш ніж 360 календарних днів.

ЯК ТЕПЕР ДОСТАВЛЯТИМЬ ПОВІСТКИ – ПОСТАНОВА КАБМІНУ

Рекомендовані листи з позначкою «Повістка ТЦК» відтепер повинні доставляти адресату особисто. У разі відсутності адресата за місцем проживання працівники пошти залишатимуть повідомлення в поштової скриньці або інформуватимуть його телефоном.

Такий порядок передбачений оновленими правилами надання послуг поштового зв'язку – зміни до них ухвалив своєю постановою Кабінет Міністрів.

Тепер, лише якщо протягом трьох робочих днів після інформування адресат не з'явиться для отримання листа, поштовий працівник ставитиме позначку «адресат відсутній за зазначеною адресою», і лист буде повернено до відправника.

Зараз, згідно із законом «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», якщо громадянин відмовляється отримати рекомендований лист або його неможливо знайти за вказаною адресою, поштове відділення робить відповідну позначку в повідомленні про вручення. У такому разі лист вважається офіційно врученою вимогою, навіть якщо громадянин фактично не отримав його особисто.

Зміни від Кабміну також стосуються судових повісток, які відтепер можуть доставлятися разом з повістками ТЦК і підлягають особистому врученню адресатам.

Напередодні Кабмін вніс зміни до Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації на особливий період. Встановлено, що прибути до ТЦК за повісткою потрібно з населеного пункту, що є адміністративним центром області, протягом семи діб, а з інших населених пунктів – протягом десяти діб.

Як розповідав раніше гендиректор «Укрпошти» Ігор Смілянський, повістки, які розсилають поштою, мають вигляд звичайного рекомендованого листа. Такий лист із повісткою військовозобов'язаний мав отримувати під підпис.

Наприкінці вересня Кабінет Міністрів виділив 71 мільйон 820 тисяч гривень на централізований друк 900 тисяч повісток до кінця 2024 року. Як передбачало Мінекономіки, планується друкувати 300 тисяч повісток на місяць.

Понад 20 тисяч повісток уже передано в доставку, за словами Смілянського в інтерв'ю Українському Радіо. Він попросив людей з розумінням ставитися до розсилки повісток та наголосив, що доставка відбувається відповідно до адрес, які вказують військовозобов'язані в системах «Резерв+» або «Оберіг».

ДЕЯКІ УКРАЇНЦІ НЕ ЗМОЖУТЬ ОТРИМАТИ ПЕНСІЮ ВЧАСНО: У ЧОМУ ПРИЧИНА

Нині для виходу на пенсію в 60 років потрібно мати щонайменше 31 рік страхового стажу.

В Україні через підвищення вимог до трудового стажу 14% людей, які досягли 60-річного віку, не зможуть отримувати пенсію. Ці вимоги посилюються щорічно, і до 2028 року для виходу на пенсію в 60 років знадобиться мати мінімум 35 років стажу. Про це йдеться у звіті аналітиків OECD (Організація економічного співробітництва та розвитку, що об'єднує 37 країн).

Для виходу на пенсію в 60 років необхідно мати такий страховий стаж:

- у 2024 році — від 31 року;
- у 2025-му — від 32 років;
- у 2026-му — від 33 років;
- у 2027-му — від 34 років;
- у 2028-му — від 35 років.

Якщо ви не виконали вимогу, у вас є можливість вийти на пенсію в 63 роки. Для цього необхідно до моменту досягнення 63-річного віку накопити певну суму (залежно від того, коли вам виповниться 63):

- у 2024 році — від 21 до 31 року;
- у 2025-му — від 22 до 32 років;
- у 2026-му — від 23 до 33 років;
- у 2027-му — від 24 до 34 років.

Дефіцит Пенсійного фонду спостерігався ще до війни, що свідчить про неефективність пенсійного віку і недостатню кількість платників внесків. Зростання тіньової економіки знижує кількість людей, які регулярно відраховують внески. Крім того, на ситуацію негативно впливають низькі рівні заробітних плат.

«Війна погіршила ситуацію. База внесків скоротилася, багато хто залишив країну, а кількість бенефіціарів зростатиме, особливо з інвалідності. Низькі виплати створюють додаткову проблему адекватності з високою частотою бідності в літньому віці», — йдеться в доповіді.

Якщо звернутися до статистики, в Україні налічується 10,8 мільйона вкладників, що становить 39% економічно активного населення, тоді як решта працює у неформальному секторі або зовсім без роботи.

Згідно з останніми даними Пенсійного фонду України, середня зарплата, з якої сплачуються внески, становить 15 433 грн (дані за березень). На червень кількість пенсіонерів сягнула 10,26 мільйона. Єдиний соціальний внесок становить 22% від зарплати, і більша частина цієї суми (хоча не вся) спрямовується на пенсії. Навіть якщо припустити, що всі 22% будуть повністю використані для фінансування Пенсійного фонду, цього вистачить лише на середню пенсію в розмірі 3,5 тис. грн.

..... Анастасія Ковальова

ЧОЛОВІКІВ 16–25 РОКІВ, ЯКІ ОФОРМЛЮВАТИМУТЬ ПАСПОРТ, АВТОМАТИЧНО ВНЕСУТЬ ДО РЕЄСТРУ «ОБЕРІГ»

Кабмін України ухвалив постанову, що дозволяє автоматично перевіряти та оновлювати дані про призовників, військовозобов'язаних і резервістів. Хлопці від 17 до 25 років зможуть ставати на облік як призовники без необхідності проходження медкомісії.

Зазначається, що молоді люди віком від 17 до 25 років зможуть ставати на облік як призовники без необхідності відвідування територіальних центрів комплектування і проходження медичної комісії.

Інформація буде автоматично збиратися з інших державних реєстрів, що зекономить час як для працівників ТЦК, так і для самих призовників.

Які зміни?

«Оновлені дані про всіх чоловіків віком від 16 до 60 років буде отримано з реєстрів Державної міграційної служби, Міністерства юстиції та Адміністрації Державної прикордонної служби. Це дозволить уникнути випадків, коли повістки надсилаються померлим особам або тим, хто перебуває під вартою. Також нововведення виправить помилки в персональних даних», – пояснили у військкоматі.

У ТЦК зауважили, що чоловіки від 16 до 25 років, які оформлюють паспорт, автоматично будуть внесені до реєстру «Оберіг» без необхідності проходження військово-лікарської комісії. Це стосуватиметься і тих, хто проживає за кордоном.

Актуальність електронних військових документів для чоловіків віком 18–60 років, що перебувають за кордоном, буде перевірятися через взаємодію з ДМС.

«Це забезпечить точність даних і зменшить вплив людського фактору на процес перевірки. Крім того, хлопці до 25 років будуть братися на військовий облік без проходження військово-лікарської комісії, включаючи тих, які перебувають за кордоном», – повідомили в ТЦК.

..... Джерело: *sensor.net*

ПРЕДМЕТ «ЗАХИСТ УКРАЇНИ» СТАРШОКЛАСНИКИ І СТАРШОКЛАСНИЦІ ВИВЧАТИМУТЬ РАЗОМ

Предмет «Захист України» хлопці й дівчата з 10–11 класів вивчатимуть в однаковому обсязі та з однаковими темами.

Про це повідомила дружина Президента Олена Зеленська.

За її словами, це ще один гідний крок до зменшення гендерних стереотипів в українській освіті.

«Розподіл за статтю нещодавно скасували, натомість учнів розподілятимуть за кількістю – від 8 до 15 у кожній групі. Навчатимуться вони не раз на тиждень у межах уроку, а раз на місяць, проте цілий день», – зауважила перша леді.

Вона підкреслила, що оновлена програма предмета тепер максимально наближена до реалій воєнного часу. Діти вивчатимуть домедичну допомогу й тактичну медицину, навички керування безпілотниками, радіозв'язок тощо.

«Дуже важливо, – наголосила Зеленська, – що опановуватимуть також навички, які допоможуть розвинути емоційну стійкість і вміння діяти в екстремальних ситуаціях».

Як зауважила дружина Президента, держава вже виділила кошти на створення спеціальних навчальних осередків у громадах: туди закуплять інтерактивне обладнання, симулятори тощо. У невеликих групах діти зможуть краще зосередитися на практичних навичках, які в умовах повномасштабного вторгнення буквально рятують життя.

«Адже очевидно, що нині й чоловіки, і жінки однаково гідно захищають нашу країну на фронті, однаково мужньо змагаються за нашу свободу. Тож упередження, буцімто захист України – лише «чоловіча справа», а медична допомога – «жіноча», варто лишити в минулому», – наголосила Зеленська.

Вона підкреслила, що в умовах сусідства з країною-терористом молоде покоління має навчитися дбати про власну безпеку з раннього віку, зі школи. Щоб уміти захистити своє життя й за потреби допомогти постраждалим від агресії.

«На жаль, така наша реальність. Приймаємо її гідно», – додала перша леді.

ПРОТИДІЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ: ЯК УБЕРЕГТИСЯ

18 жовтня відзначається Європейський день боротьби з торгівлею людьми, започаткований у 2007 році. Цей день привертає увагу як до самої проблеми, так і до механізмів захисту від цього злочину.

Про це нагадав Офіс омбудсмена.

Там опублікували перелік важливих порад, що можуть допомогти мінімізувати ризики та вберегтися.

«Через повномасштабне вторгнення РФ тема торгівлі людьми стала особливо актуальною для осіб, які через різні умови опиняються в складних обставинах, зокрема за кордоном.

Саме тому суспільство має бути обізнаним і пильним, щоб уникнути загроз і допомогти постраждалим», – йдеться у повідомленні.

Як не потрапити в пастку торгівлі людьми, зберегти своє життя та здоров'я. Поради від Офісу омбудсмена

Під час працевлаштування за кордоном:

- не передавайте нікому свої документи, що посвідчують особу;
- перевіряйте роботодавця в інтернеті;
- офіційне працевлаштування — обов'язкове;
- контракт повинен бути зрозумілою для вас мовою;
- зберігайте копії документів про працевлаштування;
- повідомляйте близьким про ваше місце проживання та роботу;
- дізнайтесь мінімальну зарплатню в країні, де працюєте.

Після перетину кордону:

- не довіряйте незнайомцям;
- приймайте допомогу тільки від офіційних органів;
- не беріть гроші в борг від незнайомих осіб;
- запам'ятайте номери екстрених служб;
- зробіть кілька копій паспортів, залиште одну вдома;
- запишіть контакти посольства України та інших важливих установ.

Якщо ви постраждали або стали свідком злочину — терміново звертайтеся до правоохоронців, громадських організацій або Уповноваженого ВР з прав людини за номерами телефонів:

0 800 50 17 20   044 299 74 08

- електронною поштою: hotline@ombudsman.gov.ua
- за адресою: вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008

..... Олена Ребрик

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ДІЙ У РАЗІ ЗНИКНЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ЕФІРНОГО МОВЛЕННЯ:

УКРАЇНСЬКІ ТЕЛЕКАНАЛИ РОЗКОДОВАНІ НА СУПУТНИКУ, ЩОБ ПЕРЕГЛЯДАТИ ТЕЛЕБАЧЕННЯ. ПОТРІБЕН СУПУТНИКОВИЙ РЕСИВЕР ТА СУПУТНИКОВА АНТЕНА

БІЛЬШІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ КАНАЛІВ МАЄ ВЛАСНІ КАНАЛИ НА YOUTUBE. ЯКЩО ШВИДКІСТЬ ІНТЕРНЕТУ НЕВИСОКА, ОБЕРІТЬ В НАЛАШТУВАННЯХ ВІДЕО НИЖЧУ РОЗДІЛЬНУ ЗДАТНІСТЬ (ЯКІСТЬ - 360 PX АБО 480 PX)

НА ПЛАТФОРМАХ: YOUTUBE, SWEET TV, OMEGA TV, MEGOGO, KUIVSTAR TV, OLL TV ДОСТУП ДО УКРАЇНСЬКОГО ТЕЛЕБАЧЕННЯ ТЕПЕР ТЕЖ БЕЗКОШТОВНИЙ. ЗНАЙДІТЬ БАЖАНИЙ КАНАЛ В ЗАСТОСУНКУ АБО НА ВЕБСТОРІНЦІ УЛЮБЛЕНОЇ ПЛАТФОРМИ

КРИМ ТОГО, СЛУХАЙТЕ
УКРАЇНСЬКЕ РАДІОМОВЛЕННЯ В ІНТЕРНЕТ-РАДІО:

WWW.RADIOPLAYER.UA

В УКРАЇНІ ВИВОДЯТЬ 3 ОБІГУ ДЕЯКІ КУПЮРИ: ЩО ВАЖЛИВО ЗНАТИ

В Україні Національний банк виводить низку гривневих купюр, випущених до 2003 року, з метою оптимізації номінального ряду. Гроші можна обмінювати до кінця дії воєнного стану та упродовж трьох місяців після завершення. Про це йдеться в матеріалах регулятора.

Які старі купюри слід обмінити

За інформацією Нацбанку, обмін купюр гривні старих зразків до 2003 року здійснюється безплатно та без жодних обмежень. Обмінюють банкноти на купюри всіх номіналів, які нині перебувають в обігу, новіших років випуску.

Так, з обігу поступово виводяться купюри різних номіналів. Зокрема:

- 1 гривня;
- 2 гривні;
- 5 гривень;
- 10 гривень;
- 20 гривень;
- 50 гривень;
- 100 гривень;
- 200 гривень.

Старі купюри. Джерело: НБУ

«Вони вже тривалий час вилучаються з обігу. Їх не приймають під час готівкових розрахунків за товари та послуги», — заявили в НБУ.

Щоб здійснити обмін, слід звертатися до Національного банку за адресами:

- м. Київ, Контрактова пл., 2-А;
- м. Дніпро, вул. Воскресенська, 13;
- м. Львів, вул. Коперника, 4;
- м. Одеса, вул. Рішельєвська, 8;
- м. Харків, Театральна пл., 1;
- м. Хмельницький, вул. Володимирська, 91.

Здійснити обмін можна також в уповноважених банках. А саме:

- в Ощадбанку;
- у ПриватБанку;
- у Райффайзен Банку;
- у ПУМБ.

..... Ксенія Симонова

ІНСТРУКЦІЯ З ВИГОТОВЛЕННЯ ОКОПНОЇ СВІЧКИ

Для виготовлення окопної свічки знадобляться:

- будь-яка металева консервна банка – від корму для тварин, горошку чи кукурудзи, консервованих фруктів, кави тощо (ємність має бути чиста та суха);
- високі банки треба буде підрізати, щоб їхня висота не перевищувала висоти стандартної банки від горошку;
- щепи деревна, звичайний картон;

- звичайні свічки або парафін, натуральний віск.

◆ Щепу деревну насипати в банку на пару міліметрів менше, ніж висота банки.

◆ Щоби зробити гніт, треба вирізати смужку зі звичайного картону десь півтора сантиметра завширшки і 2–5 сантиметрів завдовжки (залежно від розміру банки). Ця смужка вставляється всередину свічки. Гніт має височіти над свічкою на 1–1,5 сантиметра.

- ◆ Парафін чи віск треба подрібнити.

◆ Отримані парафінові пластівці розтопити на водяній бані в металевій ємності та залити в банку з щепою, заповнивши її до верхнього краю наповнювача.

◆ Години за дві, коли парафін застигне, свічка буде готова. Час її горіння становить близько 2–5 годин (залежить від розміру свічки).

◆ Також можна виготовити з більшої банки пристрій, на який поставити металеву кружку чи ківш, щоб нагріти води чи приготувати якусь просту їжу.

У жодному разі не гасить окопну свічку, дмухаючи на неї чи ллючи воду. Для того щоб загасити таку свічку, потрібно накрити чимось зверху (камінням чи тарілкою), щоб перекрити доступ кисню.

ВАШ БЛИЗЬКИЙ ІДЕ НА ВІЙНУ: ЩО ПОТРІБНО ПАМ'ЯТАТИ

Кількість українців, що бажують зі зброєю в руках захищати Батьківщину, продовжує зростати. Тож у Міністерстві з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України сформували ключові правила, які потрібно пам'ятати, якщо ваша близька людина стає до лав захисників. Вони допоможуть у критичній ситуації і йому, і вам.

Перше. Слід мати якнайбільше інформації та знати:

- ✓ в яку військову частину потрапив боєць і в який її підрозділ;
- ✓ прізвище безпосереднього командира та його номер телефону;
- ✓ два-три номери телефонів побратимів вашого близького;
- ✓ місцезнаходження близької людини.

Щоб покращити надійність і безпечність такої комунікаційної складової, вам обом варто завантажити на телефони месенджер «Signal», й за першої нагоди вояк має відписатись, де перебуває (назву свого населеного пункту або найближчого).

Окрім того, важливо

Боєць повинен мати жетон з вибитим на ньому прізвиськом.

Добре військовому підписувати і свій одяг з даними на внутрішній стороні.

Порадьте вашому чоловіку / сину / брату вивчити напам'ять номер телефону когось із рідних. І коли він отямиться після поранення у шпиталі, то зможе зателефонувати з будь-якого телефону, що буде в доступі.

Важливо на війні триматися поруч із досвідченими бійцями, просто людьми з життєвою мудрістю – вони можуть знайти оптимальний вихід зі складної ситуації.

Воїну треба бути запасливим – окрім додаткових набоїв, слід пам'ятати про аптечку, засоби гігієни, шматочок чогось калорійного на перекус, коли немає змоги повноцінно поїсти, трохи води, і не втрачати надії та здорового глузду в будь-якій ситуації.

Правило виживання: на війні і навіть у полоні виживає не найрозумніший і не найсильніший, а той, хто може пристосуватися до ситуації і швидко та правильно оцінює нові обставини.

Найбільші шанси в того, хто має швидку реакцію та здатний ухвалювати нестандартні рішення.

Головне правило: не панікуйте, не обривайте телефони, якщо з бійцем якийсь час немає зв'язку.

ОТРИМАТИ ПАСПОРТ В УКРАЇНІ ТЕПЕР СТАНЕ ДОРОЖЧЕ

З 7 жовтня 2024 року українці відчують подорожчання ряду адміністративних послуг, пов'язаних з оформленням документів. Державне підприємство «Документ» прийняло рішення про підвищення тарифів на пакети сервісних послуг паспортно-міграційного характеру.

Найбільш відчутним стане подорожчання оформлення паспорта громадянина України. Якщо раніше ця послуга обходилася у 540 гривень, то з 7 жовтня її вартість зростає до 650 гривень. Аналогічно збільшиться вартість оформлення міграційних документів для іноземців та осіб без громадянства – з 1000 до 1250 гривень.

Також подорожчають послуги з обміну посвідчення водія та свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу. Тепер за ці процедури доведеться заплатити 950 гривень замість попередніх 800.

Зростає і вартість проставлення апостиля – підтвердження підписів і печаток на офіційних документах для їх використання за кордоном. Ця послуга подорожчає з 450 до 650 гривень.

ДОМАШНЯ АПТЕЧКА:

ЩО ВАРТО ПОКЛАСТИ В НЕЇ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Правильно укомплектована домашня аптечка, особливо під час воєнного стану, – це ваша безпека.

Тому, комплектуючи домашню аптечку, першочергово покладіть у неї:

• матеріали, інструменти та медикаменти для надання першої домедичної допомоги;

• знеболювальні засоби чи спазмолітики;

• заспокійливі засоби;

• жарознижувальні засоби;

• якщо ви страждаєте на алергію – антигістамінні препарати в найближчій доступності;

• набір засобів для застосування у разі незначних порізів, подряпин, опіків тощо (за тяжкої травми необхідно звернутися по меддопомогу до лікаря);

• сорбенти, засоби проти діареї та блювоти, а також препарати для регідратації – на випадок отруєнь.

Якщо у вашій родині є діти, то врахуйте, що дозування і форма випуску препарату повинна підходити даній віковій групі.

Стежте за тим, щоб медикаменти в аптечці були непротермінованими, в належному пакуванні, зі збереженим маркуванням та інструкцією.

! Головне – використовуйте ліки виключно після консультації з лікарем!

Якщо ви маєте хронічні захворювання й у вашій аптечці присутні рецептурні ліки, які ви вживаєте на регулярній основі, – заплануйте візит до вашого лікаря у квітні, для того щоб надалі безперешкодно придбавати ліки за рецептом в аптеці. Ви можете самі обрати, в який спосіб зручніше отримувати ліки в аптеці – за електронним чи паперовим рецептом. Якщо обереже варіант електронного рецепта, то з квітня цього року разом із запуском електронного рецепта на всі рецептурні препарати повторний рецепт ваш лікар зможе вам виписати дистанційно.

ЧІЧКА, ЛЬОДИ ТА РАНДКА: ЦІКАВІ, НОВІ, АВТЕНТИЧНІ УКРАЇНСЬКІ СЛОВА ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ

Тяжкі часи в Україні не привід для нехтування навчанням, тому ховайте на спід тягар наших бід (не вішайте ніс) та дізнавайтеся цікаві українські слова, які ви могли не чути або значення яких не знаєте.

Понад 256 тисяч слів налічує українська мова, і вона регулярно поповнюється новими словами – неологізмами. Наприклад, популярні українські слова, що нещодавно з'явилися в нашій мові: флешка, селфі, троль, оффер, стартап, кол, мітинг. Чи найновіші слова в українській мові: байрактар, блекаут, джавелін, чипування, хаймарс, локдаун та інші. Сучасні слова української мови з'явилися внаслідок цифрового прогресу та через бойові дії.

Слова в українській мові мають найбільшу подібність до білоруської мови – 84% спільної лексики. Також схожа українська з польською та сербською – близько 70 відсотків, з російською – лише 62 %.

Цікаві українські слова:

- Легіт – легкий та приємний вітерець.
- Видноколо – обрій, горизонт.
- Путівець – польова дорога.
- Хутко – дуже швидко.
- Лементувати – галасувати.
- Відчайдух – хоробра людина.
- Чудернацький – дивний, незвичний.
- Бережина – узбережжя, берег.

Чимало в нашій мові красивих автентичних українських слів, які зрідка використовують: безрух – застій, вартівня – караульне приміщення, голярня – перукарня, возивода – водовоз, дармовис – брелок, закутень – глухе місце, хляпавка – слякота, натвердо – до твердого стану, ручкатися – здороватися.

Українські народні слова часто використовуються в побуті. Наприклад, є колоритні українські слова – діалекти, що вживаються в залежності від регіону:

- спуза – пил, зола;
- льоди – морозиво;
- апоштувати – приймати;
- ровер – велосипед;
- нагнітка – мозоль;
- леле – слово здивування, страху, захоплення;
- свербивус – шипшина;
- желіпати – кричати, скандалити або голосно плакати;
- зобува – взуття;
- обценьки – щипці для витягування цвяхів;
- крумпля – картопля.

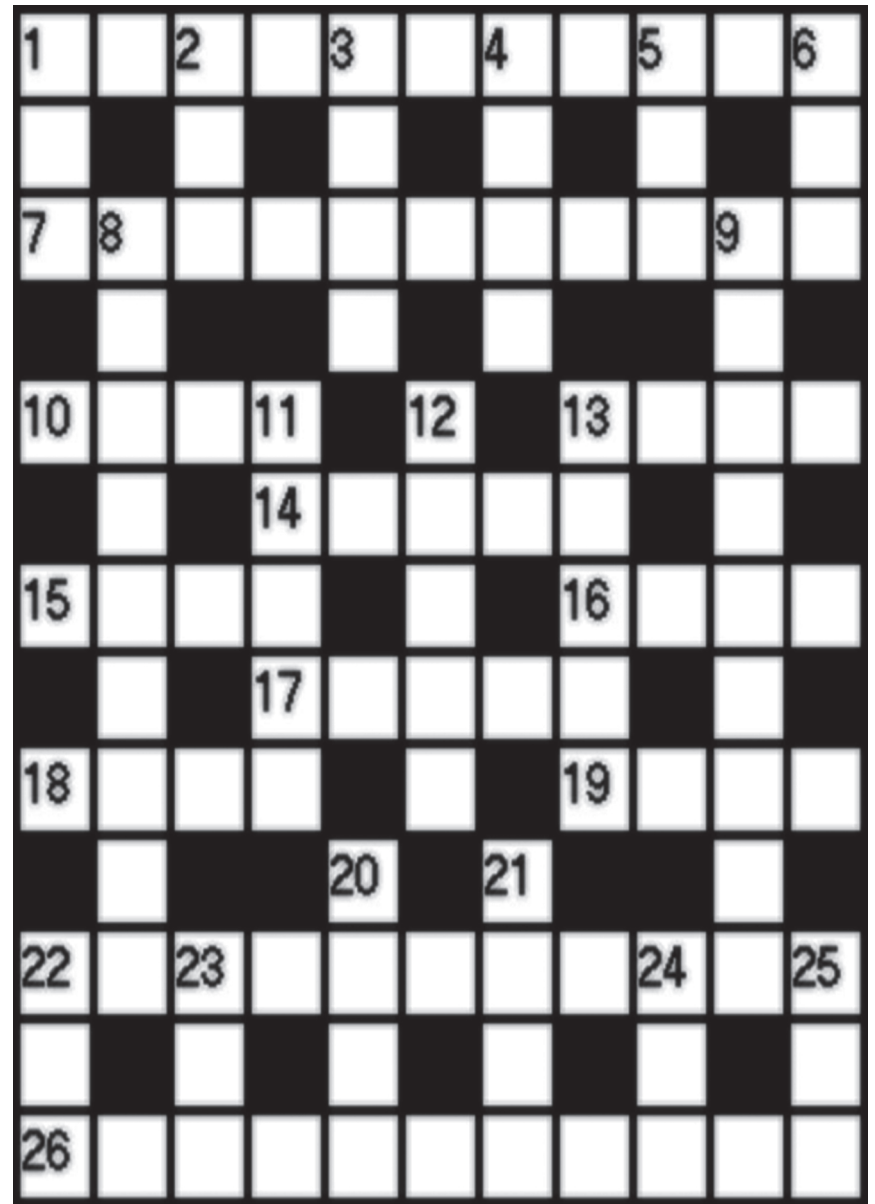
Красиві українські слова

- чічка – квітка або красива дівчина;
- цитринка – лимон;
- шабатура – скринька, коробка;
- напрочуд – чудово, дуже добре;
- галяретка – мармелад;
- маринарка – жіночий жакетик;
- садовина – фрукти;
- городина – овочі.

Мова – основний комунікаційний засіб людини, який допомагає висловлювати думки, вчитися, формувати свідомість та є ключем до пізнання культури, історії і традицій народів. Тому вивчення мови стане чудовим інструментом для саморозвитку й зміцнення етнічних кордонів.

..... • Ірина Масліцова

КРОСВОРД

Питання до кросворда:

За горизонталлю:

1. Пасажир літака, гвинтокрила. **7.** Форма залежності, за якої одна держава визначає і здійснює зовнішні відносини іншої держави, бере на себе захист її території та фактично ставить під свій контроль її внутрішні справи через свого резидента. **10.** Той, хто любить добре поїсти. **13.** У давньогрецькій міфології – богиня перемоги в боях та змаганнях. **14.** Захист, заступництво. **15.** Вузкий і довгий спортивний човен для змагань з академічної греблі. **16.** Леді ... (амер. співачка). **17.** Найдрібніша світна частинка тіла, що горить, жевріє. **18.** Спосіб, характер ходи, бігу коня. **19.** Цифра, що означає відсутність величини, а при підставленні її до іншого числа справа означає збільшення його в десять разів. **22.** Дистанція сто метрів у спортивних змаганнях з бігу, плавання тощо. **26.** Місто в Мексиці.

За вертикаллю:

1. Аналого-цифровий перетворювач. **2.** Ярмо. **3.** Шерстяне або напівшерстяне покривало, переважно з торочками, що його використовують як хустку або ковдру. **4.** Найголовніше, основне в кому-, чому-небудь. **5.** Масляниста, нерозчинна у воді речовина, що входить до складу організму людини, тварини й рослини. **6.** Обрис і розріз губ. **8.** Запалення корінців спинномозкових нервів у людини. **9.** Той, хто хворіє на алкоголізм. **11.** Густих поживний напій, що його виготовляють із молока спиртовим і молочнокислим бродінням. **12.** Знаряддя для чищення, чесання, обмітання і т. ін. у вигляді плоскої колодки або дощечки з густо набитою на неї щетиною чи матеріалом, що замінює її. **13.** Револьвер особливої системи з обертовим барабаном. **20.** Людина, яка часто, багато плаче. **21.** Щипковий музичний інструмент, що має форму трикутної рами з натягнутими на ній струнами. **22.** Прісноводна промислова риба родини лососевих. **23.** Жалюча комаха. **24.** Естрадний ансамбль, що поєднує виконання музики і спів. **25.** Група довгохвостих папуг.

МЕДІАГРУПА «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

Газета «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

ПАТРІОТ ДОНБАСУ

Газета «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

donpatriot.news

ПАТРІОТ ДОНБАСУ

«ПАТРІОТ ДОНБАСУ» - неполітичне друковане видання.

Свідоцтво про реєстрацію друкованого ЗМІ: серія КВ 23252-13092Р від 04.04.2018.

Тираж 300 000 примірників.

Видається за ініціативою ГО «ГРУПА ПАТРІОТ». Мета видання - інформування громадян України про загальний стан та наслідки боротьби із російською гібридною агресією в Україні.

